

гою якої виконується майже весь обсяг польових і значна частина транспортних робіт. У зв'язку з указаним витрати діяльності МТП є значними, тому важливо правильно вести їх облік.

Особливістю обліку витрат на утримання та експлуатацію машинно-тракторного парку на сільськогосподарських підприємствах є те, що усі такі витрати є загальними, тому їх облік згідно методичних рекомендацій доцільно здійснювати на субрахунку 915 «Витрати на утримання МТП» [1]. Але при цьому при виконанні сільськогосподарських робіт на цей рахунок не відносять оплату праці (з відрахуваннями) трактористів-машиністів, причіплювачів, а також вартість витраченого палива і мастильних матеріалів. Такі витрати відносять прямо на відповідні роботи та на сільськогосподарські культури (дебет рахунка 231). Очевидно, що це викликано тим, що витрати на утримання та експлуатацію МТП є непрямими, а витрати на оплату праці робітників з відрахуваннями та на паливо і мастильні матеріали при виконанні сільськогосподарських робіт – прямі, і їх можна прямо віднести на окремі роботи і види продукції. Однак при такому підході до обліку витрат для розрахунку виробничої собівартості окремих робіт і видів продукції необхідно визначити порядок розподілу указаних загальновиробничих витрат між видами робіт і видами продукції. Для визначення порядку і бази розподілу цих комплексних витрат слід проаналізувати їх склад і структуру, питому вагу постійних витрат, виявити розподільні і нерозподільні непрямі витрати.

Напрямок подальшого дослідження є визначення доцільності застосування позамовного методу обліку витрат для окремих видів робіт МТП.

Список використаних джерел:

1. Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах АПК, затверджено наказом Міністерством аграрної політики України від 04.06.2009р. №390 (зі змінами та доповненнями).

Н. В. Кравченко,

к.е.н., доцент,

А. О. Галавай,

студенка,

ДВНЗ «Криворізький національний університет»,

м. Кривий Ріг, Україна

НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ: СУТНІСТЬ І РОЛЬ У СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Одним із найбільш активно досліджуваних питань сьогодення є пошук адекватних методів досягнення та утримання конкурентних позицій підприємства. В умовах глобальної економіки, при практично необмеженому доступі до світових матеріальних і фінансових ресурсів, конкурентні переваги визначаються головним чином наявністю специфічних нематеріальних активів (НМА) підприємства, що обумовлює наукову актуальність і практичну необхідність їх дослідження.

У наукових колах відсутнє єдине трактування поняття «нематеріальні активи», проте узагальнюючі основні визначення можна виділити їх характерні риси: відсутність матеріальної форми існування; активи довгострокового користування з терміном понад рік, є засобом отримання вигоди для підприємства, створюючи конкурентну перевагу на ринку; приносять дохід; відіграють суттєву роль в інноваційних процесах. Цей перелік можна продовжити у процесі дослідження даної економічної категорії.

В практиці більшості вітчизняних підприємств рядок "нематеріальні активи" бухгалтерської звітності не заповнюється або показники там мізерні - від 1% до 3%. Це свідчить про наявність істотної проблеми недооцінки підприємствами ролі нематеріальних активів як перспективних продуктивних факторів (табл. 1). У розвинутих країнах частка НМА в загальній капіталізації складає 30— 35%, а в компаніях цей показник може досягати 70%.

Таблиця 1

Капітальні інвестиції за видами активів, у % до загального обсягу

Показники	2011	2012	2013	2014	2015
Усього	100	100	100	100	100
Інвестиції у матеріальні активи	99,3	99,6	98,8	99,4	99,5
Інвестиції в нематеріальні активи	0,7	0,4	1,2	0,6	0,5

Джерело: [1]

Аналіз статистичних даних свідчить, що у структурі інвестицій переважають інвестиції сировинної спрямованості, а інвестиції у нематеріальні активи навіть мають тенденцію до зменшення.

Для залучення НМА в діловий обіг необхідно посилити контроль за управлінням НМА (з боку власників); враховувати показники, пов'язані з НМА, при використанні методик визначення рейтингу суб'єктів господарювання (рейтингові агентства); менеджменту організацій застосовувати методіку обліку НМА в додатках до балансу згідно з практикою західних компаній.

Цінність НМА в стратегії розвитку підприємства визначається їх відповідністю стратегічним пріоритетам діяльності підприємства. Вирішення проблеми вибору стратегічних пріоритетів розвитку підприємства на основі управління нематеріальними активами підприємств в сучасних умовах потребує: створення закінченої теорії та методичної основи для вироблення стратегії розвитку підприємства на основі управління нематеріальними активами; вдосконалення законодавчої та нормативно-правової бази оцінки НМА; стимулювання зацікавленості господарських суб'єктів в ідентифікації та відображенні в обліку всіх об'єктів нематеріального характеру завдяки розумінню сутності таких об'єктів і створенню на підприємстві внутрішньої системи управління нематеріальними активами.

Список використаних джерел:

1. Капітальні інвестиції за видами активів / Державна служба статистики України // [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.